Lietas arhīva Nr. C-0363-19/23
ECLI:LV:KURT:2019:0530.C31313715.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Talsos 2019.gada 30.maijā

Kurzemes rajona tiesa
tiesnese I.Valbaka,
ar tiesas sēžu sekretāri S.Tīfentāli,
piedaloties prasītājas pārstāvim /pers. A/, atbildētājai /pers. B/,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu sabiedrības ar ierobežotu atbildību (turpmāk – SIA) „Rīgas namu pārvaldnieks" prasībā pret /pers. C/ un /pers. B/ par dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas maksas un saņemto pakalpojumu parāda un nokavējuma procentu piedziņu.

Aprakstošā daļa

SIA „Rīgas namu pārvaldnieks" (turpmāk – prasītāja) 2015.gada 6.jūlijā cēlusi Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā prasību pret /pers. C/, /pers. B/ (turpmāk – atbildētājas) par dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas maksas un saņemto pakalpojumu parāda un nokavējuma procentu piedziņu. Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītājas (pirms reorganizācijas Rīgas pašvaldības SIA "Zemgale") apsaimniekošanā un pārvaldīšanā atrodas dzīvojamā māja /adrese/, Rīgā. Atbildētājām no 2008.gada 30.janvāra līdz šim brīdim reģistrētas īpašumtiesības uz īpašumu. Dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieki nav pārņēmuši pārvaldīšanas tiesības, nav pilnvarojuši citu personu pārvaldīt un apsaimniekot māju, līdz ar to Rīgas pilsētas pašvaldības pienākums ir apsaimniekot un uzturēt māju. 2008.gada 21.februārī prasītāja un atbildētāja /pers. C/ noslēgušas Dzīvojamās mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas līgumu, bet 2008.gada 26.februārī prasītāja ar atbildētāju /pers. B/ (/uzvārds/) noslēdza Dzīvojamās mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas līgumu. Prasītāja apņēmusies sniegt atbildētājām dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas pakalpojumus. Atbildētājas atbilstoši Līgumu 3.1. un 3.2.punkta noteikumiem apņēmušās savlaicīgi un pilnā apmērā apmaksāt prasītāja izrakstītos un nosūtītos rēķinus. Prasītājam saskaņā ar Līguma 3.6.punktu maksājumu kavējuma gadījumā ir tiesības aprēķināt un saņemt no atbildētājām nokavējuma procentus 0,15% apmērā no kopējās parāda summas par katru nokavēto dienu un tiesības prasīt nokavējuma procentus, kas izriet no Civillikuma 1756.panta un 1759.panta pirmās daļas 1.punkta. Prasītājs izpildījis savas no Līguma izrietošās saistības – sniedzis dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas pakalpojumus, taču atbildētājas savus pienākumus nav izpildījušas, nav sniegušas nekādus konkrētus mutiskus vai rakstveida iebildumus par saņemtajiem pakalpojumiem vai izrakstītajiem rēķiniem. Parāds no 2009.gada 1.oktobra līdz 2015.gada 1.jūnijam par dzīvojamās mājas apsaimniekošanu, uzturēšanu un saņemtajiem komunālajiem pakalpojumiem ir 8991,75 EUR, nokavējuma procenti no 2009.gada 1.novembra līdz 2015.gada 25.jūnijam ir 6889,74 EUR. Atbildētājas par parādu brīdinātas ar 2014.gada 15.decembra brīdinājumiem. Parāds nav samaksāts. Mediāciju prasītājs nevēlas izmantot. Prasība pamatota uz likuma "Dzīvokļa īpašuma likuma" 10.pantu, likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 50.pantu, Civillikuma 1069., 1587., 1753., 1756., 1759.pantu. Prasītāja lūdz piedzīt no /pers. C/ parādu par periodu no 2009.gada 1.oktobra līdz 2015.gada 1.jūnijam 4495,87 EUR apmērā, no /pers. B/ parādu par periodu no 2009.gada 1.oktobra līdz 2015.gada 1.jūnijam 4495,88 EUR un nokavējuma procentus par periodu no 2009.gada 1.novembra līdz 2015.gada 25.jūnijam 3444,87 EUR no katras, kā arī atzīt tiesības saņemt likumiskos procentus 6% gadā par laiku līdz sprieduma izpildei, un piedzīt tiesāšanās izdevumus. (lietas lapas no 6/8)

2015.gada 9.jūlijā Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa nosūtījusi atbildētājām prasības pieteikuma norakstus, izskaidrojot pienākumu sniegt tiesai rakstveida paskaidrojumus līdz 2015.gada 10.augustam. (lietas 59.lapa) Atbildētājas rakstveida paskaidrojumus par prasību nav iesniegušas.

2016.gada 15.februārī tiesā saņemti prasītājas prasības pieteikuma precizējumi, norādot, ka parāds uz 2016.gada 1.februāri ir palielinājies – pamatparāds 10 879,68 EUR, nokavējuma procenti 8562,68 EUR, ko lūdz piedzīt no atbildētājām. (lietas lapas no 62/63)

2016.gada 16.februārī Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa nosūtījusi atbildētājām prasības pieteikuma precizējumu norakstus. (lietas 71.lapa) Atbildētājas rakstveida paskaidrojumus par prasību tiesā nav iesniegušas.

No lietai pievienotās tiesas uzziņas redzams, ka atbildētājām atkārtoti 2016.gada 25.februārī nosūtīti prasības pieteikuma precizējumi, izskaidrojot pienākumu sniegt tiesai rakstveida paskaidrojumus līdz 2016.gada 26.martam, par to paziņots prasītājai. (lietas lapas no 77/79) Atbildētājas rakstveida paskaidrojumus par prasību tiesai nav iesniegušas.

Atbildētājai /pers. B/ personīgi pret parakstu 2016.gada 23.martā tiesā izsniegtas prasības pieteikuma un precizējumu kopijas. (lietas 1., 81.lapa)

2016.gada 19.maijā saskaņā ar Civilprocesa likuma 32.^{1}panta pirmo daļu lieta saņemta Talsu rajona tiesā. (lietas 87.lapa)

Ar Talsu rajona tiesas 2016.gada 27.oktobra lēmumu tiesvedība lietā apturēta, līdz atbildētājas /pers. B/ fiziskās personas maksātnespējas procesa izbeigšanai. (lietas lapas no 119/120)

Ar Kurzemes rajona tiesas 2019.gada 5.marta lēmumu tiesvedība lietā atjaunota sakarā ar to, ka ir izbeigts atbildētājas /pers. B/ fiziskās personas maksātnespējas process. (lietas 144.lapa)

Tiesas sēdē prasītājas pārstāvis saskaņā ar prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem un likumu normām prasību uzturēja pilnīgi daļā par parāda piedziņu no /pers. C/ saskaņā ar 2019.gada 12.februāra prasības precizējumiem – par parāda 5439,84 EUR un nokavējumu procentu 4281,34 EUR par laika periodu no 2009.gada 1.novembra līdz 2016.gada 1.februārim, kopā par 9721,18 EUR piedziņu, tiesas izdevumu piedziņu, bet prasību daļā pret /pers. B/ atsauca, lūdza tiesvedību pret viņu izbeigt un paskaidroja, ka apzinās tiesvedības izbeigšanas procesuālo būtību un sekas. /pers. B/ bija maksātnespējas process, kura laikā viņas parāda daļa tika dzēsta, otra atbildētāja no viņas pieprasīto parādu nav samaksājusi. Tādēļ no /pers. B/ neko neprasa. Šobrīd atbildētāju īpašuma adrese ir mainīta. Atbildētājas bija īpašnieces dzīvoklim no 2008.gada, un 2009.gadā sāka veidoties parāds. Arī pēc prasības celšanas parāds netika maksāts. Līdz maksātnespējas procesa izbeigšanai daļa no /pers. B/ parāda tika samaksāta. /pers. C/ parāds nav samaksāts. Līgums par apsaimniekošanu bija noslēgts ar abām, prasītāja sniedza pakalpojumus, bet samaksu nesaņēma. Līguma 3.6.punktā paredzēti nokavējuma procenti. Lūdz piedzīt parādu un tiesas izdevumus, atzīt tiesības saņemt likumiskos procentus.

Atbildētāja/pers. B/ tiesas sēdē paskaidroja, ka piekrīt tiesvedības izbeigšanai pret viņu, ka viņas māte, kas ir otra atbildētāja lietā, cik zināms, nedzīvo Latvijā, viņām nav savstarpēja kontakta, neko par viņu nezina.

Atbildētāja /pers. C/ uz tiesas sēdi neieradās, par neierašanās iemesliem tiesai nepaziņoja, nelūdza atlikt lietas izskatīšanu. Par lietas izskatīšanu viņai paziņots likumā noteiktajā kārtībā – ar publikāciju Latvijas Republikas oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis". (lietas 160.lapa)

Tiesa uzskata, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 59.panta pirmās daļas un 156.panta pirmās daļas noteikumiem lieta izskatāma bez atbildētājas /pers. C/ klātbūtnes.

Motīvu daļa

Tiesa, pārbaudījusi un novērtējusi iesniegtos pierādījumus lietā, atzīst, ka prasība tās uzturētajā daļā ir pamatota un apmierināma daļēji pret /pers. C/, bet prasība daļā pret /pers. B/ izbeidzama šādu apsvērumu dēļ:

Prasītāja ir Rīgas pašvaldības SIA "Zemgale" saistību un tiesību pārņēmēja. (lietas 9.lapa)

Atbildētājas, pamatojoties uz 2008.gada 30.janvāra pirkuma aktu Nr.299, ir dzīvokļa Nr./adrese/ k-6, Rīgā, kopīpašnieces, katra uz tā ½ domājamo daļu. Minēto faktu apstiprina zemesgrāmatas izdrukas. (lapas lietā no 31/33 un lietas 37., 41.lapa)

Tā kā tiesas sēdē prasītājas pārstāvis prasību daļā par parāda piedziņu no atbildētājas /pers. B/ atsauca, tiesa uzskata, ka, ievērojot Civilprocesa likuma 223.panta 4.punktā noteikto, ka tiesa izbeidz tiesvedību, ja prasītājs atteicies no prasības, ir pamats atzīt, ka prasītāja atsakās no prasības, un tiesvedība lietā daļā par parāda piedziņu pret atbildētāju /pers. B/ izbeidzama.

Lietai pievienots Rīgas pašvaldības SIA "Zemgale" un atbildētājas /pers. C/ 2008.gada 21.februāra Dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līgums par dzīvojamās mājas /adrese/, Rīgā dzīvokļa Nr.70 uzturēšanu un apsaimniekošanu (lapas lietā no 34/36) un atbildētājas /pers. B/ (/uzvārds/) 2008.gada 26.februāra Dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līgums par dzīvojamās mājas /adrese/, Rīgā dzīvokļa Nr.70 uzturēšanu un apsaimniekošanu. (lapas lietā no 38/40)

Lietai pievienots Rīgas domes Īpašuma departamenta, Rīgas pašvaldības uzņēmuma bezpeļņas organizācijas namu pārvaldes "Zemgale" un Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas izpilddirekcijas 2004.gada 7.oktobra Nekustamā īpašuma apsaimniekošanas pilnvarojuma līgums dzīvojamajai mājai /adrese/, Rīgā (lapas lietā no 11/17) un 2011.gada 5.jūlija Rīgas pilsētas pašvaldības un prasītājas Dzīvojamo māju pārvaldīšanas līgums par dzīvojamajās mājas /adrese/, Rīgā, pārvaldīšanu. (lietas lapas no 18/30)

Lietā nav strīda, ka prasītāja uz pilnvarojumu līgumu pamata apsaimnieko dzīvojamo māju /adrese/, Rīgā. (lietas lapas no 10/30)

Lietai pievienots: 2015.gada 15.jūnija rēķins Nr.22403538/15061, kas izrakstīts abām atbildētājām par pakalpojumu parādu 8991,75 EUR, kavējumu procentiem 6816,32 EUR, kopā 16 058,25 EUR (lietas 42.lapa); 2014.gada 15.decembra brīdinājumi atbildētājām par parāda 13 128,65 EUR apmērā par laika periodu līdz 2014.gada 24.novembrim samaksu viena mēneša laikā un pierādījumi par brīdinājumu nosūtīšanu. (lietas lapas no 51/55)

Prasītāja pieprasa piedzīt no atbildētājas /pers. C/ parādu par apsaimniekošanu un komunālajiem pakalpojumiem 5439,84 EUR un nokavējumu procentus 4281,34 EUR par laika periodu no 2009.gada 1.novembra līdz 2016.gada 1.februārim, kopā par 9721,18 EUR, saskaņā ar 2019.gada 12.februāra prasības precizējumiem. (lietas lapas no 62/63)

Dzīvojamās mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksa līdz 2017.gada 21.jūlijam noteikta, pamatojoties uz 09.12.2008. MK noteikumiem Nr.1014 "Kārtība, kādā aprēķināma maksa par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu" (zaudējuši spēku 21.07.2017.). Savukārt norēķināšanās par saņemtajiem pakalpojumiem noteikta, pamatojoties uz 09.12.2008. MK noteikumiem Nr.1013 "Kārtība, kādā dzīvokļa īpašnieks daudzdzīvokļu dzīvojamā mājā norēķinās par pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu".

Lietā ir iesniegti prasītājas sagatavotie dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas darbu plānotās ieņēmumu un izdevumu tāmes kopsavilkumi 2012., 2013., 2014. un 2015.gadam. (lietas lapas no 47/50) Lietā nav pierādījumi, ka tie būtu apstrīdēti.

Likuma „Par dzīvokļa īpašumu" (redakcija līdz 31.12.2010.) 8.panta pirmajā daļā noteikts, ka visu dzīvokļu īpašnieku pienākums ir piedalīties daudzdzīvokļu mājas kopīpašumā esošās daļas pārvaldīšanā un apsaimniekošanā.

Saskaņā ar „Dzīvokļa īpašuma likuma" (likums spēkā ar 2011.gada 1.janvāri līdz 2016.gada 31.decembrim) 8.panta otro daļu līdz dzīvokļa īpašuma reģistrēšanai zemesgrāmatā uz dzīvokļa īpašuma ieguvēju attiecas visas šā likuma normas, kas nosaka dzīvokļa īpašnieka tiesības, pienākumus un atbildību, izņemot tās likumā noteiktās tiesības, kuras dzīvokļa īpašuma ieguvējs iegūst pēc dzīvokļa īpašuma reģistrēšanas zemesgrāmatā.

Saskaņā ar „Dzīvokļa īpašuma likuma" 10.pantu dzīvokļa īpašniekam ir pienākums piedalīties dzīvojamās mājas pārvaldīšanā; segt dzīvojamās mājas pārvaldīšanas izdevumus šā likuma 13.pantā noteiktā kārtībā; norēķināties par saņemtajiem pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu (apkure, aukstais ūdens, kanalizācija, sadzīves atkritumu izvešana); maksāt uz dzīvokļa īpašumu attiecinātos nodokļus; maksāt nomas maksu par zemes lietošanu, ja dzīvojamā māja atrodas uz citai personai piederošas zemes; saudzīgi izturēties pret kopīpašumā esošo daļu, ievērot tās lietošanas noteikumus, kā arī normatīvajos aktos noteiktās sanitārās, ugunsdrošības un citas prasības, lai neradītu aizskārumu citu cilvēku drošībai un veselībai, apkārtējās vides kvalitātei, un raudzīties, lai šos noteikumus un prasības ievērotu personas, kas iemitinātas viņa dzīvokļa īpašumā; nodrošināt iespēju dzīvokļu īpašnieku kopības vai pārvaldnieka pilnvarotiem speciālistiem veikt dzīvokļa īpašumā darbības, kas nepieciešamas ar dzīvojamās mājas ekspluatāciju saistītu komunikāciju, būvkonstrukciju un citu elementu ierīkošanai un normālai funkcionēšanai, kā arī nodrošināt iespēju apsekot atsevišķo īpašumu; pildīt dzīvokļu īpašnieku pieņemtos lēmumus.

Likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 50.panta astotajā daļā noteikts, ka valsts dzīvojamās mājas valdītājam vai pašvaldībai, pārvaldot un apsaimniekojot dzīvojamo māju, ja šā likuma 51.pantā noteiktajā kārtībā dzīvojamās mājas pārvaldīšanas tiesības nav nodotas dzīvokļu īpašnieku sabiedrībai vai ar dzīvokļu īpašnieku savstarpēju līgumu pilnvarotai personai, ir tiesības saņemt maksu par dzīvokļu īpašniekiem sniegto pakalpojumu viņu privātīpašuma pārvaldīšanā un apsaimniekošanā.

Valsts dzīvojamās mājas valdītājam vai pašvaldībai, pārvaldot un apsaimniekojot dzīvojamo māju, ja šā likuma 51.pantā noteiktajā kārtībā dzīvojamās mājas pārvaldīšanas tiesības nav nodotas dzīvokļu īpašnieku sabiedrībai vai ar dzīvokļu īpašnieku savstarpēju līgumu pilnvarotai personai, ir tiesības saņemt maksu par dzīvokļu īpašniekiem sniegto pakalpojumu viņu privātīpašuma pārvaldīšanā un apsaimniekošanā. (panta astotā daļa)

Civillikuma 1.pantā noteikts, ka tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības.

Saskaņā ar Civillikuma 1402.pantu saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Civillikuma 1587.pantā noteikts, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Lietā nav strīda par to, ka pušu starpā 2008.gada 21.februārī noslēgts tiesisks līgums – Dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas līgums, atbildētājai /pers. C/ līguma 3.1.punktā apņemoties maksu veikt par katru kārtējo mēnesi, līdz rēķinā norādītajam datumam.

Tiesa uzskata, ka ievērojot, ka atbildētāja /pers. C/ nav iesniegusi ne prasītājai, ne tiesai iebildumus pret prasību, pret prasības summas sākotnējo un precizēto aprēķinu, vai pierādījumus tam, ka ir veikusi parāda apmaksu pilnā apmērā vai daļēji, vai ka nav saņēmusi prasītājas sniegtos apsaimniekošanas pakalpojumus, tiesa saskaņā ar Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu, kas paredz, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse, atzīst par pierādītu atbildētājas /pers. C/ saistību neizpildi un pamatparāda 5439,84 EUR par laika periodu no 2009.gada 1.oktobra līdz 2016.gada 1.februārim piedziņu.

Tiesa uzskata, ka iegūtie pierādījumi ir pietiekami, lai atzītu, ka prasība par apsaimniekošanu un komunālajiem pakalpojumiem ir pamatota un

apmierināma – no atbildētājas /pers. C/ ir pamats piedzīt pamatparādu 5439,84 EUR (jeb pusi no pamatparāda 10 879,68 EUR) par laika periodu no 2009.gada 1.oktobra līdz 2016.gada 1.februārim. (lietas 65.lapa)

Prasītāja lūdz piedzīt no /pers. C/ arī līgumiskos nokavējuma procentus 4281,34 EUR apmērā (jeb pusi no aprēķinātajiem nokavējuma procentiem 8562,68 EUR) par laiku no 2009.gada 1.novembra līdz 2016.gada 1.februārim. (lietas lapas no 65/66)

Tiesa uzskata, ka nokavējuma procentu apmērs ir pārāk liels, nesamērīgs, netaisnīgs un neatbilstošs Civillikuma 1.pantā ietvertajam labas ticības principam, kas nosaka, ka tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības.

Judikatūrā un tiesu praksē atzīts, ka kavēšanos celt prasību tiesā, ievērojot visus apstākļus, var atzīt par tiesību izlietošanu pretēji Civillikuma 1.pantā noteiktajam labas ticības principam, ja kavēšanās tiešā veidā ietekmē līgumsoda apmēra palielināšanos. Šāda rīcība ir viens no argumentiem, kādēļ tiesa var nepiedzīt līgumsodu pilnā, prasītājas lūgtajā apmērā.

Lai arī prasītāja nav lūgusi piedzīt no atbildētājas līgumsodu un savu prasību daļā par līgumisko procentu piedziņu ir pamatojusi uz Civillikuma 1587.pantu, kas reglamentē tiesīgi noslēgta līguma izpildi un uz Civillikuma 1756., 1759.panta pirmās daļas 1.punktu, kas noteic pienākumu maksāt procentus un nokavējuma procentu apmēru, tomēr jāņem vērā, ka nokavējuma procentu mērķis, pretēji līgumsoda mērķim, nav sodīt, bet gan mudināt pildīt saistības. Konkrētajā gadījumā tiesa uzskata, ka līgumā paredzētajiem un pieprasītajiem nokavējuma procentiem saskatāma sodošā funkcija.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu, ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1759.panta 1.punktu nokavējuma procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs. Savukārt, atbilstoši šī panta 2.punktam procenti jāmaksā par svešu naudu, nevien tad, kad tās turētājs to lietojis savā labā, bet arī tad, kad viņam pienācies šo naudu noguldīt uz procentiem un viņš to nav darījis.

Civillikuma 1765.pantā noteikts, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā (panta pirmā daļa).

No lietas materiāliem redzams, ka atbildētāja maksājumus sāka kavēt jau 2009.gada oktobrī.

Neskatoties uz minēto, prasītāja brīdinājumu atbildētājām nosūtījusi tikai 2014.gada 18.decembrī (lietas 51.lapa), bet prasību tiesā cēlusi vien 2015.gada jūlijā. (lietas 6.lapa)

Tiesas ieskatā, šāda prasītājas rīcība, ilgstoši neizmantojot tiesības uz maksājumu saņemšanu, tiešā veidā ietekmējusi nokavējuma procentu lielumu.

Augstākās tiesas Senāts 2012.gada 17.decembra spriedumā lietā Nr. SKC- 262/2012, norādījis, ka atbilstoši tiesību doktrīnā izteiktajai atziņai procentu kā atlīdzības par sveša kapitāla lietošanas atvēlējumu vai atdošanas kavējumu galvenā funkcija ir nodrošināt tirgus ekonomikai raksturīgo ekvivalenci, kas ietver pieņēmumu, ka kapitāls parasti nes augļus. Procentiem nedrīkst piedēvēt soda raksturu un jaukt to ar procentos izteiktu līgumsodu. Nokavējuma gadījumā procentu maksāšanas pienākums iedarbojas kā pamudinājums parāda ātrākai nokārtošanai (..).

Civiltiesiskos strīdos pārmērīgi augsti procenti var kalpot par pamatu līguma noteikumu atzīšanai par neatbilstošiem labiem tikumiem *(sk. Torgāns K. Saistību tiesības. I daļa. Mācību grāmata. TNA, Rīga, 2006, 145. lpp.)*.

Izšķirot civiltiesisku strīdu, tiesai ir tiesības patstāvīgi izvērtēt līguma noteikumus pušu tiesiskās vienlīdzības, tai skaitā, labticīguma aspektā.

Ievērojot minēto, tiesa prasītājas prasījumu daļā par nokavējuma procentu 4281,34 EUR apmērā (0,15 % dienā saskaņā ar līguma 3.6.punktu, kas gadā sastāda 54%) piedziņu, vērtē kā neatbilstošu labas ticības principam un atzīst, ka nokavējuma procentu apmērs ir samazināms, lai rastu taisnīgu līdzsvaru abu pušu attiecībām, nosakot tos 10 % apmērā no pamatparāda summas 5439,84 EUR, jeb 543,98 EUR apmērā.

Samazinot nokavējuma procentu apmēru, tiesa ņem vērā arī, ka, iepazīstoties ar piedzenamās summas aprēķinu, redzams, ka ikmēneša rēķinos, aprēķinot pamatparādu, tajā ietverti arī nokavējuma procenti par iepriekšējo mēnesi, tādejādi katru mēnesi tiek rēķināti procenti no procentiem, un šāda prasītājas rīcība neatbilst Civillikuma 1.pantā ietvertajam labas ticības principam.

Tiesa konstatē, ka pierādījumus atbilstoši Civillikuma 1838.pantam par parāda samaksu atbildētāja /pers. C/ nav iesniegusi.

Tādejādi tiesa uzskata, ka prasība daļā pret atbildētāju /pers. C/ ir pamatota un apmierināma par pamatparāda 5439,84 EUR un nokavējuma procentu 543,98 EUR, kopā 5983,82 EUR piedziņu, bet prasība daļā par nokavējuma procentu 3737,36 EUR piedziņu ir noraidāma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu prasītājas samaksātie tiesas izdevumi, ja prasība apmierināta, piespriežami no atbildētāja par labu prasītājai. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram, bet atbildētājam — proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta. (..).

Minētā panta otrā daļa noteic, ja prasītājs atsakās no prasības, viņš atlīdzina atbildētājam radušos tiesas izdevumus. Prasītāja samaksātos tiesas izdevumus šajā gadījumā atbildētājs neatlīdzina. Tomēr, ja prasītājs neuztur savus prasījumus tāpēc, ka atbildētājs tos pēc prasības iesniegšanas labprātīgi apmierinājis, tiesa pēc prasītāja lūguma piesprež no atbildētāja prasītāja samaksātos tiesas izdevumus.

Tiesa uzskata, ka saskaņā ar minētā likuma normām un pēc prasītājas pārstāvja lūguma, ievērojot, ka prasītājas pārstāvis tiesas sēdē atteicās no prasības uzturēšanas daļā pret atbildētāju /pers. B/, tas ir, no prasības uzturēšanas par parāda 9721,18 EUR piedziņu, ka prasība apmierināma daļēji pret /pers. C/, no /pers. C/ par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi puses apmērā, un no tās - proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Valsts nodeva lietā samaksāta 913,81 EUR apmērā (lietas 4., 64.lapa), ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu un pieteikuma norakstu nosūtīšanu ir samaksāti 7,83 EUR apmērā (lietas 5.lapa). Sakarā ar prasītājas pārstāvja atteikšanos no prasības daļā pret no /pers. B/, no viņas nav piedzenama puse no valsts nodevas 456,91 EUR (913,81 EUR : 2) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,92 EUR (7,83 EUR : 2). No atbildētājas /pers. C/, proporcionāli prasījumu apmierinātajai prasījumu daļai (61,55%) ir piedzenami tiesas izdevumi: valsts nodeva 281,23 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi – ar tiesas pavēstu un pieteikuma norakstu nosūtīšanu saistītie izdevumi 3,92 EUR un ar sludinājuma ievietošanu oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" saistītie izdevumi, aicinot atbildētāju /pers. C/ uz tiesas sēdi, 17,36 EUR (lietas 4., 64.lapa), kopā no viņas piedzenami tiesas izdevumi 302,51 EUR. (lietas 155., 156.lapa)

Faktiski šajā lietā tiesas izdevumi ir 19,84 EUR (lietas 2.lapa), no tiem samaksāti 7,83 EUR (lietas 5.lapa), līdz ar to nesamaksātie tiesas izdevumi ir 12,01 EUR, kas, ievērojot prasītājas lūgumu un, ka prasība tiek apmierināta, iepriekš norādīto likuma normu izpratnē piedzenami no atbildētājas /pers. C/ par labu Tiesu administrācijai.

Maksājuma dokumentu, kas apstiprina tiesas izdevumu labprātīgu samaksu par labu Tiesu administrācijai, atbildētājai /pers. C/ nekavējoties jāiesniedz Kurzemes rajona tiesā.

Civilprocesa likuma 195.pantā noteikts, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru, kā arī kredītiestādes nosaukumu un konta numuru, kurā veicama samaksa, ja tāds norādīts prasības pieteikumā.

Tiesa uzskata, ka, ievērojot prasītājas lūgumu un iepriekš minētā Civillikuma 1765., 1759.pantu, Civillikuma 1763.panta 1.punktā noteikto, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu, ir pamats atzīt prasītājas tiesības saņemt no atbildētājas /pers. C/ likumiskos 6 procentus gadā no piespriestās parāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai), bet ne

vairāk kā pamatparāda 5439,84 EUR apmērā.

Civilprocesa likuma 204.[1]pants nosaka, ka, taisot spriedumu par tiesas izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa uzskata, ka atbildētājai /pers. C/ nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 93., 97.pantu, 187.panta otro daļu, 193., 195.pantu, 199.panta pirmo daļu, 204.[1]pantu, 223.panta 4.punktu, 224.pantu tiesa

nosprieda:

Apmierināt prasību daļēji.

Izbeigt tiesvedību sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Rīgas namu pārvaldnieks" prasībā daļā pret /pers. B/ par dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas maksas un saņemto pakalpojumu parāda un nokavējuma procentu piedziņu par laika periodu no 2009.gada 1.oktobra līdz 2016.gada 1.februārim.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas Nr. 40103362321, pamatparādu EUR 5439,84 EUR (piecus tūkstošus četrus simtus trīsdesmit deviņus *euro* un 84 centus) par laika periodu no 2009.gada 1.oktobra līdz 2016.gada 1.februārim, nokavējuma procentus 543,98 EUR (piecus simtus četrdesmit trīs *euro* un 98 centus) par laika periodu no 2009.gada 1.novembra līdz 2016.gada 1.februārim), valsts nodevu 281,23 EUR (divus simtus astoņdesmit vienu *euro* un 23 centus), ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,92 EUR (trīs *euro* un 92 centus), ar sludinājuma ievietošanu saistītos izdevumus 17,36 EUR (septiņpadsmit *euro* un 36 centus), kopā piedzīt 6286,33 EUR (sešus tūkstošus divus simtus astoņdesmit sešus *euro* un 33 centus).

Piespriesto summu pārskaitīt uz vienu no prasītājas norēķinu kontiem:

LV98HABA 0551 0307 3483 7 – Swedbank AS;

LV83 PARX 0013 0443 8001 9 – Citadele banka AS;

LV65UNLA 0050 0171 8682 0 – SEB banka AS.

Atzīt sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Rīgas namu pārvaldnieks" tiesības saņemt no /pers. C/ likumiskos kavējuma procentus 6 % gadā no piespriestās parāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai), bet ne vairāk kā pamatparāda 5439,84 EUR (piecu tūkstošu četru simtu trīsdesmit deviņu *euro* un 84 centu) apmērā.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu Tiesu administrācijai tiesas izdevumus 12,01 EUR (divpadsmit *euro* un 1 centu), kas iemaksājami Tiesu administrācijai, NMR 90001672316, kontā LV51TREL2190458019000. Maksājuma dokumentu, kas apstiprina tiesas izdevumu labprātīgu samaksu par labu Tiesu administrācijai, /pers. C/ nekavējoties iesniegt Kurzemes rajona tiesā.

Noteikt /pers. C/termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Kurzemes rajona tiesā.

Spriedums sastādīts un pieejams Kurzemes rajona tiesas kancelejā 2019.gada 30.maijā un no minētā datuma skaitāms termiņš sūdzības iesniegšanai.

Tiesnese I.Valbaka